

ekumeniczne "Irenikon". I w tym piśmie nie brakuje tematyki patrystycznej przedstawianej w aspekcie ekumenicznym, szczególnie dzięki nieustrudzonej aktywności o. Emanuela Lanne, czynnego uczestnika wspomnianych wyżej kolokwium katolicko-prawosławnych w Bari. Szersze jednak omówienie działalności ośrodka w Chevetogne wykracza już poza ramy tematyczne niniejszego komunikatu.

Ks. Bogdan Częsz - Poznań

2. NAWRÓCENIE RELIGIJNE OD I DO IV WIEKU

W dniach 8-10 maja 1986 r. odbyły się XV z kolei Dni Augustiańskie na Instytucie Patrystycznym "Augustinianum" w Rzymie. Przez trzy dni grono 29 prelegentów i specjalistów od starożytności chrześcijańskiej starało się pogłębić i przedyskutować problem: "Nawrócenie religijne od I do IV wieku", mający być przygotowaniem do obchodzonej w tym roku 1600 rocznicy nawrócenia św. Augustyna i związanego z tym faktem jesiennego międzynarodowego kongresu augustyńskiego. Obrady otworzył dyrektor Instytutu Patrystycznego o. Agostino Trapè, który w słowie wstępnym podkreślił aktualność i wagę poruszanego zagadnienia dla obchodzonej rocznicy oraz zachęcił zebranych do starannego przebadania postawionego problemu. Pewnego rodzaju swoistym drogowskazem dla tego tematu miała być klasyczna w tym względzie książka trzydziestoletniego uczonego angielskiego A.D. Nocka pt. "Conversion. The old and new in religion from Alexander the Great to Augustine of Hippo", Oxford 1961, s. 322 /przekład włoski: La conversione. Il vecchio e il nuovo nella religione da Alessandro Magno al Agostin, Firenze 1974/.

Problem nawrócenia starano się na sympozjum prześledzić w sposób chronologiczny, poczynsz od Nowego Testamentu aż do czasów św. Augustyna. Służył temu sam układ wygłaszanych prelekcji: F. Parente /Università di Roma/ - Idea nawrócenia od Nocka do dziś /Idea di conversione da Nock ad oggi/; P. Grech /Augustinianum/ - Przeżycie nawrócenia w Nowym Testamencie /L'esperienza della conversione nel NT/; P. Gonzalo Alves de Sousa /Coimbra/ - Metanoia w "Liście do Koryntian" Klemensa Rzymskiego /A metanoia na "Episto.

la aos Corintios" de Clemente de Roma/; E.Peretto /Università di Chieti/ - Nawrócenie u Ireneusza z Lyonu /La conversione in Ireneo di Lione/; Ph.Pergola /Pont. Istituto di Archeologia Cristiana/ - Nawrócenia w Rzymie w III wieku: Rzymskie świadectwa archeologiczne w katakumbach /La conversione a Roma nel sec. III: testimonianze archeologiche a Roma nelle catacombe/;

J.Irmscher /Berlin Akademie/ - O pojęciu nawrócenia i jego greckich odpowiednikach /Über den Begriff Conversio und seine griechischen Entsprechungen/; C.Bammel /Girton College, Cambridge/ - Nawrócenie tych, którzy już są chrześcijanami /Die Bekehrung derjenigen, die schon Christen sind/; E.Bammel /Institutum Judaicum, Münster/ - Powrót do Judaizmu /Rückkehr zum Judentum/; C.Mezzasalma /Università di Firenze/ - Temat fatum i lęku a idea nawrócenia/ Il tema del fato, della paura e l'idea della conversione/; V.Grossi /Augustinianum/ - Problematyka i trudności nawrócenia religijnego wg Tertuliana, De pudicitia I 10-13 /Problematiche e aporie della conversione religiosa: Tert. De pudicitia I, 10-13/; J.Doignon /Université de Besançon/ - Sceptycyzm, zmęczenie i nawrócenie u Hilarego z Poitiers /Scepticisme, fatigue et conversion chez Hilaire de Poitiers/; C.Moreschini /Università di Pisa/ - Nawrócenie Apulejusza /La conversione di Apuleio/;

A. Le Boulluec /École pratique des Hautes Études, Paris/ - Nawrócenie heretyka według Klemensa Aleksandryjskiego /La conversion de l'hérétique selon Clément d'Alexandrie/; M.Mees /Seraphicum, Augustinianum/ - Klemens Aleksandryjski a nawrócenie religijne /Clemente Alessandrino e la conversione religiosa/; D.Devoti /Università di Torino/ - Sny a nawrócenia u Ojców /Sogni e conversione nei Padri/; L.Dattrino /Roma/ - Nawrócenie na chrześcijaństwo w Historii Kościelnej Rufina /La conversione al cristianesimo nella HE di Rufino/; J.Coman /Bucaresti/ - Czy Synezjusz z Cyreny był prawdziwym konwertytą /Synésius de Cyrène fut-il un converti véritable?/; P.Keresztes /University of Waterloo, Canada/ - Fenomen nawrócenia Konstantyna Wielkiego /The Phenomenon of Constantine the Great's Conversion/;

A.Quacquarelli /Università di Roma/ - Nawrócenie a reakcja pogańska w Italii przy końcu IV wieku /Conversione e reazione pagana in Italia alla fine del IV secolo/; N.Geuthier /Düsseldorf Universität/ - Firmikus Maternus, nawrócony konwertyta /Firmico Materno: il

convertito convertitore/; W.Evenepoel /Université de Louvain/ - Prudencjusz a nawrócenie arystokratów rzymskich /Prudence et la conversion des aristocrates romains/; A.Wilson /University of Belfast/ - Wizja i cud w przeżyciu nawrócenia intelektualnego, Wschodu i Zachodu /The Visionary and Miraculous in the Conversion Experience of the Intellectual, East and West/; F.Trisoglio /Università di Torino/ - Nawrócenie religijne u Grzegorza z Nazjanzu /La conversione religiosa in s.Gregorio Nazianzeno/;

S.Biolo /Pont. Università Gregoriana/ - Nawrócenie moralne jako środek w nawróceniu św. Augustyna /La conversione morale come mediazione alla conversione di s.Agostino/; M.L.Anggrisani /Università di Roma/ - Słownictwo nawrócenia w niektórych dziełach Augustyna /Il linguaggio della conversione in alcune opere di Agostino/; S.Poque /Université de Toulouse/ - Refleksje Augustyna o nawróceniu swego przyjaciela Marcjana /Réflexions d'Augustin sur la conversion de son ami Marcianus/; M.A.Vannier - Nawrócenie św. Augustyna, przeżycie bytu stworzonego /La conversion de saint Augustin, expérience d'un être créé/; M.Canévet /Université de Strasbourg/ - Nawrócenie w prologu traktatu "O Trójcy" Hilarego i w VII księdze "Wyznań" Augustyna /La conversion dans le prologue du De Trinitate de Hilaire et le livre VII des Confessions d'Augustin/.

Postawione zagadnienie zostało więc, jak widać z wymienionych wyżej tytułów, wszechstronnie na sympozjum przedyskutowane. Szkoda tylko, że zabrakło na nim większej liczby uczestników; na otwarciu było ich zaledwie kilkunastu. Polskę reprezentował na nim, podobnie jak w poprzednich latach, jedynie ks.dr Bogdan Cześn z Poznania. Szkoda również, że wygłaszane prelekcje dotyczące wprawdzie nawrócenia, ale w różnych jego aspektach, ułożone były jedynie według kryterium chronologiczności, a nie pogrupowane według jakichś tematów wiodących, co sprawiało wrażenie dużego nieporządku. Można je jednak sobie dowolnie zestawiać, bo zostaną one jak zwykle opublikowane w całości w 3 zeszytach "Augustinianum" 1986 roku.

Pewnego rodzaju liturgicznym wprowadzeniem do XV Dni Augustiańskich była odprawiona 3 maja 1986 r. w kościele św. Augustyna w Rzymie uroczysta koncelebra pod przewodnictwem Sekretarza Stanu ks. kard. Agostino Casaroli, który wygłosił podczas niej homilię na temat: "Św. Augustyn jako człowiek, który w niezmiennym świetle prawdy odrodził się z ruiny grzechu". W koncelebrze wzięło udział ponad 50

kapłanów, przeważnie Augustianów, a wśród nich asystent generalny prowincji hiszpańskiej J. Julian Centeno oraz zwierzchnik prowincji rzymskiej P. Gioele Schiavelli.

Ks. Stanisław Longosz

3. "PATRISTICA"
UNIwersYTETU KATOLICKIEGO LOUVAIN-LA-NEUVE
1985-1986

1. Uniwersytet Katolicki w Louvain-la-Neuve /UCL/ nawiązuje do tradycji Uniwersytetu Lwańskiego, założonego przez papieża Marcina V w 1425 roku. W wyniku reorganizacji przeprowadzonej w 1970 r. wyodrębniono dwa samodzielne organizacyjnie i prawnie uniwersytety: w dotychczasowej siedzibie w Louven pozostał Katholieke Universiteit te Leuven /KUL/, kontynuujący tradycje flamandzkie, frankońskie zaś środowisko akademickie przeniesiono do odległego o 25 km od Brukseli Louvain-la-Neuve /Ottignie/, gdzie zbudowano nowy kompleks uniwersytecki. Uniwersytet w Louvain-la-Neuve posiada Wydziały: Teologiczny, Filozoficzny /oficjalna nazwa Wyższy Instytut Filozoficzny/, Prawa, Nauk Ekonomicznych, Nauk Społecznych i Politycznych, Filozofii i Humanistyki, Psychologii i Nauk pedagogicznych, Nauk Stosowanych, Nauk Agronomicznych, Otwarty Wydział dla Nauczycieli Wychowawców i Pedagogów Osób Dorosłych, liczne Instytuty naukowe i centra specjalistyczne. Należący do UCL Wydział Medycyny z Instytutem Wychowania Fizycznego zlokalizowano w Brukseli. W 1985 r. na UCL studiowało 18 015 studentów z 99 krajów, w tym na teologii 141.

2. Program wykładów patrystycznych: UCL nie posiada w swej strukturze wyodrębnionej sekcji czy instytutu patrystycznego. Mimo to szansę pogłębionych i rozległych badań w tej dziedzinie, z prawem uzyskiwania tytułów od bakalaureatu po habilitację stwarzają Wydziały Teologii, Filozofii oraz specjalizacje z historii i filologii klasycznej.

Wykłady z szeroko pojętej patrystyki są prowadzone w ramach Wydziału Teologicznego /THBO/ na kursie zwyczajnym, licencjackim i doktoranckim; podobnie jest na Wydziale Nauk Filozoficznych /ISP/,